

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regula Sancti Patris Benedicti

Benedikt <Montecassino, Abt, Heiliger>

Moguntiae, 1604

XLVIII. De opere manum quotidiano.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64533)

14. Pro fratrum quoque studio vacantium diligentiori custodia, & seueriori disciplina, atque vtempus non inutiliter conteratur, vnus ex deputatis monasterij, qui scholis praesideat, in reformatione Officialium eligatur: qui cuncta secundum Deum & scholarum profectum exequens pro viribus semper adesse procuret.

De opere manuum quotidiano.

CAP. XLVIII.

OCiositas inimica est anime: Et ideo certis temporibus occupari debent fratres in labore manuum: certis iterum horis in lectione diuina. Ideoque hac dispositione credimus vtraque tempora ordinari, id est, a Pascha vsque ad Calendas Octobr. manuum exeuntes, a prima vsque ad horam pane quatuor tam laborent, quod necessarium fuerit. Ab hora autem quarta vsque ad horam quasi sextam, lectioni vacent. Post sextam autem surgentes a mensa, pausent in lectis suis cum omni silentio: aut forte qui voluerit legere, sibi legat, vt alium non inquietet. Et agatur nonna temperius, mediante octaua hora: & iterum, quod faciendum est, operentur vsque ad vesperum. Si autem necessitas loci, aut paupertas exegerit, vt ad fruges colligendas per se occupentur, non contristentur: qui tunc vere monachi sunt, si labore manuum suarum viuunt: sicut & Patres nostri & Apostoli. Omnia tamen mensurate fiant, propter pusillanimes. A Calendis autem Octobris

vsque

vsque ad caput Quadragesimæ, vsque ad horam secundam plenam, lectioni vacent, hora secunda agatur tertia, & vsque ad nonam omnes in opus suum laborent, quod eis iniungitur. Facto autem primo signo horæ nonæ, disjungant se ab opere suo singuli, & sint parati dum secundum signum pulsauerit. Post refectioem autem, vacent lectionibus suis, aut Psalmis. In Quadragesimæ verè diebus, à mane vsque ad tertiam plenam, vacent lectionibus suis: & vsque ad decimam horam plenam, operentur quod eis iniungitur. In quibus diebus Quadragesimæ accipiant omnes singulos codices de Bibliotheca; quos per ordinem ex integro legant. Qui codices in capite Quadragesimæ dandi sunt. Ante omnia sanè deputentur vnus aut duo seniores, qui circumeant monasterium horis quibus vacant fratres lectioni: & videant ne forte inueniatur frater acidiosus, qui vacat ocio, aut fabulis, & non est intentus lectioni, & non solum sibi inutilis est, sed etiam alios extollit. Hic talis si (quod absit) repertus fuerit, corripiatur semel & secundo: si non emédauerit, correptioni regulari subiacet taliter, vt cæteri metum habeant. Neque frater ad fratrem iungatur horis incompetentibus. Dominico die lectioni vacent omnes exceptis his, qui variis officiis deputati sunt. Si quis vero ita negligens & desidiosus fuerit, vt non velit, aut non possit meditari, aut legere, iniungatur ei opus quod faciat, vt non vacet. Fratibus infirmis vel

deli-

delicatis talis opera aut ars iniungatur, ut nec ociosi sint, nec violentia laboris opprimantur, ut effugentur. Quorum imbecillitas ab Abbate consideranda est.

1. (CREDIMVS VTRAQVE TEMPO-
RA ORDINARI.) Quia nostris diebus occupatio-
nes maiores antiquis temporibus Monachis excre-
uere, tam in diuinis officiis, quam circa fraterna
obsequia: ideo videtur nobis difficillimum, quodam
modo posse Regulam seruari secundum diuisiones
suas, precipue hyemali tempore, quo diei breuitas
vix finit Monachos diuini officij debitum exoluere.
2. Attendentes igitur quod nec Regula, ita firmiter
ista diuidit tempora, quod velit omnino illa ser-
uari, sicut sonat verbum CREDIMVS. Decla-
ramus horum omnium dispositionem in arbitrio
Abbatis esse reponendam, tam quoad diuina officia,
quam quoad Lectiones, aliaque exercitia: qui om-
niarationabiliter habita locorum, & temporum
consideratione disponet, ita ut Ecclesie, & populo
satis fiat, & ne Monachi nimium quam par sit gra-
uentur.
3. (VSQVE AD CALENDAS OCTO-
BRIS.) Intellige omnes Calendas, que sunt decem,
& octo: aliter contradiceretur iis, que statuuntur
in Capitulo quadragesimo primo quibus horis o-
porteat reficere Fratres: vbi dicitur, quod ab Idibus
Septembris vsque ad caput Quadragesime, ad No-
nam semper reficiant Fratres: & sic incipimus ie-
iunare, & cessare à meridiana dormitione, in ipsa
die in qua occurrit Festum S. Crucis.

4. (LECTIONI VACENT.) Dispensamus quod Fratribus nostris post refectiōem prima mensa, per spatium vnius horæ liceat ire per hortum aut per Monasterium, pro sua recreatione, dummodo alter alteri non se coniungat absque Patris aut Seniorum licentia. Prælati verò Monasteriorum nostrorum sint benigni ad concedendam huiusmodi licentiam Fratribus nostris pro eorum recreatione, præcipuè in solennitatibus duplicibus, exceptis illis quæ occurrunt in Quadragesima, & Aduentu.

5. Elapsa verò vna hora, post primam mensam, pulsetur pro Dormitione, incipiendo à Pascha, nisi occurrat in mense Aprilis. Quo casu dispensamus, quod præfata Dormitio incipiat in festo Sanctissimi Patris nostri Benedicti, & dormiant Fratres per vnius horæ spatium, vsque ad medium Aprilis, inde vsq^{ue} ad medium Augusti duarum, & inde vsque ad Idus Septembris, per vnius horæ, vt supra, spatium dormiant. Quo tempore dormitionis qui non vult dormire, seruet silentium in Cella: nec illo tempore vagetur per Monasterium, nec in aliis exercitijs occupetur. Post Dormitionem pulsetur & dicatur Nona.

I. (A CALENDIS AVTEM OCTOBRIS.) Intellige inclusiue, videlicet omnes Calendas illius mensis includendo. Aduertendum tamen omni tempore anni, quando est ieiunium de præcepto Ecclesie, vt ita moderentur interualla temperum, quod Fratres hora Nona, vel circa reficiant, vt volunt Doctores.

Post primam mensam habeant Fratres horam vnâ ad sui recreationem, vt supra in Aestate: postea vacant Lectiōi, vel exercitio, sicut fuerit ordinatū.

1. (IN QVADRAGESIMÆ VERO DIE-
BVS.) Hoc tempore prima pulsetur circa ortum
solis: qua dicta, immediate dicantur Psalmi po-
nitentiales cum Litanis, quando fit de Feria.
2. Spatia verò aliarum horarum, scilicet Ter-
tia, Sexta, Nona, Missa, & Vesperarum, Pra-
lati Monasteriorum nostrorum, sic moderentur: vt
in diebus horum ieiuniorum, hora Nona, quæ est in
meridie, completa sint & persoluta; postea reficiant
Fratres.
3. Sed aduertendum est, quando occurrit festum
duodecim Lectionum in Quadragesima, post Ter-
tiam cantari debet Missa de festo, & post Nonam
dicatur Missa de feria.
4. Item post agnus Dei pulsetur signum, pro Vesper-
is primum: & quando Sacerdos aicit Orationes in
fine Missæ, pulsetur secundum signum.
5. Si vero sequenti die erit festum duodecim Le-
ctionum, primum signum pulsetur statim post ele-
uationem Dominici sanguinis: alia vero duo signa,
vt supra.
6. Dictis Vesperis fratres reficiant. Post primam
mensam transacta hora vna, Fratres vacent Lectio-
ni, aut exercitio manuali, prout fuerit ordinatum,
vsque ad Completorium: quod hoc tempore pulse-
tur, paulo ante horam vigesimam tertiam.
7. Et notandum, quod quando Fratres debent ire
ad exercitiũ, pulsetur Campana Capituli per ictus
distinctos, per spatium vnus Pater noster, & Aue
Maria. Et si Monasterium fuerit ita magnum, quod
hec Campana audiri nequeat, dentur prius quin-
que ictus Campana Campanilis, & tunc fratres se
congregent in locum ad id deputatum, vt audiant

à supe-

a Superiore, qui ibi fuerit, quale exercitium sit faciendum. Et in principio cuiuslibet exercitiij, unusquisque genibus flexis dicat, Ave Maria, vt deuotius opus perficiatur.

Quando autem ire debent ad Cellas, vt vacent Orationi, vel Lectioni, Campana Capituli pulsetur extēse per spatium vnus Pater nost. & Ave Maria.

Item hortamur, quod, quando fit exercitium in loco quieto, pro edificatione legatur aliquid. Si autem exercitium fuerit in motu fiat cum silētio: aut loquantur submissa voce, vbi occurrerit loquendi necessitas.

IO. (NEC FRATER IUNGATUR AD FRATREM HORIS INCOMPETENTIBVS.) Declaramus horas incompetentes esse totum tempus, quod superest vltra Canonicas horas & refectioem & exercitiij tempus, & aliud tempus, in quo qualitas negotij exegerit plures Fratres in vnū conuenire.

De Quadragesima obseruatione.

CAP. XLIX.

Licet omni tempore vita Monachi Quadragesimæ debeat obseruationem habere: tamē quia paucorū est ista virtus, ideo suademus istis diebus Quadragesimæ omni puritate vitā suā custodire omnes pariter negligēcias aliorū temporū his diebus Sāctis diluere. Quod tunc digne fit, si ab omnibus vitiis nos temperemus. Orationi cum fletibus, Lectioni, & compunctioni cordis, atque
absti-